

Нябачная нітачка даверу

На бацькоўскім сходзе перад летнімі канікуламі настаўніца падзялілася гісторыяй з жыцця першакласнікаў. Адзін хлопчык штосьці ўтварыў, і ўсе тут жа прыняліся яго «дзяўбаць»: маўляў, дрэнны, фууу, і гэтак далей, якія там яшчэ абзывальніцтвы могуць прыдумаць дзеці... А вось Даніла гучна так вырашыў выказацца: «Ды не дрэнны ён, проста зрабіў дрэнна, разумеете? Хто яшчэ так думае? Давайце прагаласуем!»

Штотраз згадваю гэтыя словы маленькага філосафа — сына сяброўкі, калі мне не падабаюцца паводзіны ўласнага сына. Часам зрываюся на Сымонку з-за дробязі нахшталт намочанага рулона туалетнай паперы. Крычу, злуюся... Але як толькі бачу страх у вачах свайго дзіця, адразу ж уяўляю сябе маленькай дзяўчынкай, на якую з-за выпадкова расціснутых акуляраў накінуўся самы блізкі чалавек. Адчуванне, як быццам зямля сыходзіць з-пад ног, хочацца знікнуць, растварыцца ці хоць бы схваціцца пад ложка... І ведаецца — жаданне крычаць імгненна знікае. Больш за тое, хочацца як мага хутчэй выправіць сваю памылку і абняць свайго свавольніка, сказаць, як моцна ты яго любіш. І што нікая туалетная папера ды самы любімы разбіты кубак не можа быць важней за нашы адносіны. Тым больш што калі разабрацца, дрэнныя ўчынкі дзеці ў асноўным здзяйсняюць не спецыяльна, а проста таму што гуляюць — выпадкова, з-за няўважлівасці, у парыве імгненных эмоцый, якія яны ў сілу ўзросту пакуль яшчэ не ўмеюць кантраляваць.

У мінулыя выхадныя Алеся з мужам і сынам па традыцыі паехалі катацца на ровары. Па дарозе захалі на рэчку, дзе тата Кірыл з сямігадовым Міронам вудзілі рыбу. Мужчына паклаў свой тэлефон на край мастка. І ў нейкі момант хлопчык па няўважлівасці, відаць, ад радасці, што клее, зачэпіў яго нагой і скінуў у ваду. «Першая рэакцыя мужа — крык, поўны злосці, як быццам, гэта не тэлефон патануў, а здарыўся канец свету. У адрас сына па інерцыі пасыпаліся абразлівыя словы». Не зважаючы на страх і адчай у вачах Мірона, тата кінуўся ў ваду ратаваць свой тэлефон. Балазе там глыбіня была ў рост чалавека. Нездзе праз хвілін пятнаццаць пошукаў ён выйшаў з вады з тэлефонам у руцэ. Дадому вярталіся моўчкі. Па дарозе заскочылі ў сэrvісны цэнтр. І нейкім цудам, пасля таго як апарат там раскруцілі і прасушылі, ён працаваў. «Увечары перад сном сын разрыдаўся і сказаў, што больш ніколі не паедзе з намі на рыбалку. Я абняла яго і сказала, што тату таксама можна зразумець, ён раззлаваўся, бо ў тэлефоне былі ўсе яго працоўныя дакументы і кантакты. Пасля таго як Мірон заснуў, падышла да мужа, абняла яго і папрасіла паразмаўляць з сынам, выбачыцца за вельмі рэзкую рэакцыю. Кірыл пагадзіўся і пасля нават дзякаваў мне за парад. Прызнаўся, што пасля размовы з Міронам адчуў, як быццам нейкая нябачная нітачка даверу з'явілася ў яго адносінах з сынам. Сказаў, што ў яго сям'і не прынята было прасіць прабачэння ў дзяцей. Лічылася, што старэйшыя ніколі не памыляюцца, заўсёды маюць рацыю. Таму, магчыма, і адносіны паміж Кірылам і яго бацькамі сёння нельга назваць вельмі блізкімі і даверлівымі».

Паводле слоў псіхолагаў, абсалютна ўсе бацькі рана ці позна здзяйсняюць памылкі ў адносінах з дзецьмі. У той момант, у парыве злосці, мы, вядома, не ўсведамляем гэтага. Але калі праходзіць час, разумею, што гэта непрыгожы ўчынак, нядобры ўплыў. І адносіны як быццам парушаюцца. «Вельмі многія бацькі проста ходзяць з пачуццём віны, замест таго каб глыбока, шчыра выбачыцца і аднавіць гэтыя адносіны, — кажа псіхолаг Марына Таргакава. — І гэта не нейкая фармальная рэч. Бо параненае сэрца трэба сагрэць, штосьці прыўнесці такое, каб тыя прабоіны, якія ёсць, залячыць. Гэта адказнасць бацькоў. Мала таго што вы аднаўляеце адносіны, але і яшчэ, што вельмі важна, вучыце дзіця сваім прыкладам, як паступаць яму ў будучыні, калі ён вырасце».

«Мы, бацькі, павінны быць дарослымі ў эмацыянальным плане, вучыцца кіраваць сваімі рэакцыямі перад дзецьмі, — пераканана стваральніца мультыка пра Міру і Гошу Наталля Рэміш. — Але, тым не менш, многія з нас працягваюць зліваць на іх усе свае траўмы ў выглядзе крыку, пагроз, слёз і закатаных вачэй. Так рабіць нельга. Мы можам напужаць дзіця свайой рэакцыяй». Гэта зусім не значыць, што нельга праяўляць эмоцыі. «Трэба. Але ашчадна. Я часам злуюся, але пры гэтым не пырскаю слінай, не хлопаю дзвярыма, не абзываю дзіця. Вядома, у мяне мяняюцца позірк, выраз твару і голас. Але я стараюся патушыць пажар унутры, каб не спаліць усё навокал. Бо разумею, што бацькі — гарант стабільнасці свету дзяцей, менавіта наша эмацыянальная ўстойлівасць дае ім адчуванне бяспекі».

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.

Вікторыя ШУМЕЛЬЧЫК:

Тыя, хто побач

«НІКОЛІ НЕ ГЛЯНУЛА Б НА МУЖЧЫНУ-ЛАЙДАКА»

ВОНКАВА яна — рамантычная светлавалосая жанчына. І пры гэтым характар яе — цвёрды, розум — рацыянальны. А яшчэ і прафесія дастаткова рэдкая для жанчыны: Вікторыя Шумельчык — кіроўца аўтобуса філіяла «Аўтобусны парк № 6» ДП «Мінсктранс».

— Давайце пачнём нашу размову з выбару прафесіі. Мне казалі, што спачатку вы былі кіроўцам тралейбуса.

— Кіроўца тралейбуса — гэта мая другая прафесія. А пачынала я працаваць на адным з прадпрыемстваў лёгкай прамысловасці, тыповы жаночы занятак — швачка. Але вельмі хутка расчаравалася: сумна выконваць усяго толькі адну аперацыю. І самае галоўнае: мяне не задавальняла зарплата: маё перакананне, што за гэтую нялёгкую працу плацілі недастаткова. Таму задумвалася аб змене прафесіі. І аднойчы па дарозе дадому ўбачыла ў тралейбусе аб'яву аб наборы на курсы кіроўцаў. Вырашыла: пайду. Хоць ужо тады пашкадавала, што жанчын не навучаюць ваджэнню аўтобусаў. Справа ў тым, што мой тата працаваў кіроўцам гарадскога аўтобуса, і аднойчы, я яшчэ калі вучылася ў пачатковых класах, праехала ў яго ў кабінэ. Гэтае дзіцячае захапленне і ўспомніла тады. Некалькі гадоў працавала кіроўцам тралейбуса, потым перавучылася «на аўтобус».

(Заканчэнне на 3-й стар. «СГ».)

Вы прасілі расказаць

РАБОЧЫМІ, КУР'ЕРАМІ, ПРАДАЎЦАМІ, АФІЦЫЯНТАМІ...

Куды летам уладкавацца на падпрацоўку навучэнцу ці студэнту?

ЧАСОВАЯ занятасць моладзі ў вольны ад вучобы час арганізавана службай занятасці ва ўсіх рэгіёнах Беларусі, паведамлілі ў Міністэрстве працы і сацыяльнай абароны. Традыцыйна найбольш запатрабавана працаўладкаванне ў маладых людзей у перыяд летніх канікулаў.

Толькі за чэрвень службай занятасці працаўладкавана 18,5 тысячы навучэнцаў і студэнтаў, з іх 95 працэнтаў — у арганізацыі з выкарыстаннем сродкаў бюджэту дзяржаўнага пазабюджэтнага фонду сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь. Усяго ж з пачатку года працаўладкавана 28,2 тысячы моладзі, з іх 16,7 тысячы непаўналетніх.

Заклучана больш як дзве тысячы дагавораў з наймальнікамі з выкарыстаннем сродкаў, што выдзяляюцца на фінансаванне мерапрыемстваў па занятасці насельніцтва. У цэлым жа на гэтыя мэты дзяржаўнай праграмай «Рынак працы і садзейнічанне занятасці» ў 2024 годзе прадугледжана больш чым 13 мільёнаў рублёў.

(Заканчэнне на 2-й стар. «СГ».)

